

SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Socialinės-pilietinės veiklos organizavimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. balandžio 24 d. įsakymu Nr. V-586 patvirtintais 2023–2024 ir 2024–2025 mokslo metų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendraisiais ugdymo planais.

2. Aprašas reglamentuoja socialinės-pilietinės veiklos organizavimo Alytaus r. Krokialaukio Tomo Noraus-Naruševičiaus gimnazijoje tikslą ir uždavinius, veiklos turinį ir kryptis, atlikimo būdus, trukmę ir veiklos fiksavimą, koordinavimą bei priežiūrą.

3. Socialinė-pilietinė veikla yra privaloma pagrindinio ir vidurinio ugdymo proceso dalis, įtraukiama į gimnazijos ugdymo planą ir siejama su pilietiškumo ugdymu, gimnazijos bendruomenės tradicijomis, vykdomais projektais, platesnio konteksto kultūrinėmis bei socializacijos programomis.

II. SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

4. Socialinės-pilietinės veiklos tikslas – skatinti mokinius aktyviu dalyvavimu prisidėti sprendžiant aktualias socialines problemas bendruomeniniame ir visuomeniniame gyvenime ir, reflektuojant savo patirtį, ugdytis pilietiškumo, socialinę, emocinę ir sveikos gyvensenos bei kitas kompetencijas.

5. Socialinės-pilietinės veiklos uždaviniai:

5.1. skatinti mokinių visapusišką asmenybės brandą ir dalyvavimu grįstą mokymąsi;

5.2. padėti įsisąmoninti kiekvieno mokinio atsakomybę kuriant savo asmeninę, gimnazijos bendruomenės ir platesnės visuomenės gerovę bei paskatinti ieškoti pozityvių saviraiškos būdų;

5.3. skatinti mokinius apgalvoti savo patirtis, ugdytis savistabos įgūdžius, gebėjimą kritiškai įsivertinti savo priimtų sprendimų pagrįstumą ir pridėtinę vertę sau patiems bei gimnazijos bendruomenei.

III. SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS TURINYS IR KRYPTYS

6. Socialinė-pilietinė veikla yra mokymosi turinio dalis ir pasirenkama vadovaujantis šiais principais:

6.1. **prasmingumo.** Socialinė-pilietinė veikla prisideda prie mokinio saviraiškos, asmeninių tikslų įgyvendinimo, pasirinktos veiklos, padeda atrasti jam asmeniškai prasmingą veiklą bei skatina jį orientuotis ne tik į rezultatą, bet ir į patį veiklos procesą, mokytis iš savo klaidų ir pasiekimų bei reflektuoti apie įvairių patirčių naudą. Mokiniai gali įsitraukti į įvairių nevyriausybinų organizacijų veiklą ir prisidėti prie jiems rūpimų problemų sprendimo, pvz., visuomenės sąmoningumo didinimo klimato kaitos klausimais, gyvūnų apsaugos, pažeidžiamų asmenų grupių teisių užtikrinimo klausimais ir pan.;

6.2. **asmeninio tobulėjimo.** Socialinę-pilietinę veiklą mokinys pasirenka atsižvelgdamas į savo interesus ir pomėgius. Socialinė-pilietinė veikla nėra savitikslių, ji turi padėti mokiniams tobulėti, plėsti savo pažinimo ribas, išbandyti save atliekant naujus vaidmenis, patirti naujus kontekstus. Skatinamas mokinių dalyvavimas ir jų pagalba organizuojant įvairias parodas, koncertus, sporto turnyrus, kitus renginius įvairiose socialinės globos institucijose, ligoninėse, telkiant bendruomenės konkrečiam tikslui siekti arba pagalbos teikimas jaunesnio amžiaus mokiniams mokantis, taip pat neformaliojo vaikų švietimo ir užimtumo veiklų organizavimas dienos centrus lankantiems vaikams, mokymosi sunkumų turintiems vaikams, migrantams, savanorystė

ikimokyklinio ugdymo įstaigose, mokymas, konsultavimas, paskaitos vedimas, pranešimų skaitymas arba kitos panašios veiklos;

6.3. **socialinio teisingumo.** Mokinys turi suvokti, kad jis yra didesnės bendruomenės ir visuomenės narys ir kad nuo kiekvieno asmeninio indėlio priklauso visuomenės gerovė. Skatinamas mokinių savanoriavimas teikiant pagalbą per įvairias nevyriausybinės organizacijos, teikiančias pagalbą stokojantiems, neįgaliesiems, vienišiesiems ir pagyvenusiems asmenims, migrantams ir kitiems sunkumų patiriantiems žmonėms ir kt.;

6.4. **dalyvavimo.** Socialinė-pilietinė veikla turi padėti mokiniui suprasti, kad demokratinės visuomenės grįstos jų piliečių įsitraukimu ir dalyvavimu sprendžiant visuomenei aktualius klausimus ir kad kolektyvinėmis pastangomis galima pasiekti daugiau, nei veikiant individualiai. Mokiniai skatinami dalyvauti bendrose veiklose, kurių metu jie mokytojai pažinti vieni kitus, išklaudyti skirtingas nuomones, ieškoti sutarimo, argumentuoti nuomones, atlikti įvairius socialinius vaidmenis, dalintis, bendradarbiauti ir padėti vieni kitiems. Galimos įvairios mokinių grupių arba klasių iniciatyvos, siekiant spręsti gimnazijos bendruomenei aktualius klausimus, pvz., organizuoti pilietines iniciatyvas ir / ar jose dalyvauti, taip pat dalyvauti kraštotyrinėje, ekologinėje (aplinkosauginėje) veikloje ir kt.

7. Siūlomos socialinės-pilietinės veiklos kryptys:

Socialinė veikla	Labdaros akcijų inicijavimas ir dalyvavimas jose (ne pamokų metu). Savanoriškas darbas nevyriausybinėse organizacijose. Savanoriška veikla globos namuose, ikimokyklinio ugdymo grupėje, senelių globos namuose, gyvūnų prieglaudose (ne pamokų metu). Pagalba mokymosi sunkumų turintiems mokiniams (ne pamokų metu).
Kultūrinė veikla	Gimnazijos, miestelio kultūrinių renginių organizavimas ir (ar) savanoriavimas juose (ne pamokų metu). Parodų rengimas (ne pamokų metu).
Sportinė veikla	Sportinių renginių, varžybų organizavimas, teisėjavimas juose (ne pamokų metu). Kita savanoriška veikla sportinių renginių metu (ne pamokų metu).
Ekologinė veikla	Gėlių ir želdinių priežiūra (ne pamokų metu). Miestelio teritorijų (kapinių, žaliųjų plotų ir kt.) tvarkymas (ne pamokų metu). Dalyvavimas ekologiniuose projektuose bei akcijose (ne pamokų metu).
Darbinė veikla	Kabinetų ir kitų patalpų tvarkymas (ne pamokų metu). Inventoriaus smulkus remontas (ne pamokų metu). Dekoracijų ruošimas, salės apipavidalinimas (ne pamokų metu). Gimnazijos teritorijos priežiūra (ne pamokų metu).
Pilietinė veikla	Pilietinių iniciatyvų organizavimas (ne pamokų metu). Dalyvavimas pilietinėse akcijose (ne pamokų metu). Veikla gimnazijos mokinių savivaldoje. Veikla rajono jaunimo organizacijose. Gimnazijos atstovavimas visuomeninėje veikloje.
Kita veikla	Budėjimas renginių metu (ne pamokų metu). Pagalba mokytojams, klasės auklėtojui ir kitiems gimnazijos darbuotojams (ne pamokų metu). Darbas bibliotekoje (ne pamokų metu). Įvairūs maketavimo darbai (ne pamokų metu). Pagalba organizuojant apklausas, tyrimus ir juos apibendrinant (ne pamokų metu).

IV. SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS VYKDYMO TVARKA

8. Socialinė-pilietinė veikla yra privaloma ugdymo proceso dalis. Jai skiriama trukmė per mokslo metus:

8.1. 2023–2024 m. m.:

8.1.1. 6,8,IIg klasių mokiniams 10 valandų;

8.1.2. 5,7, Ig klasių mokiniams 20 valandų;

8.2. nuo 2024–2025 m. m.:

8.2.1 .5–8, I–IIg klasių mokiniams 20 valandų;

8.3. nuo 2023–2024 m. m. IIIg klasių mokiniams (baigiant IVg klasėje) skiriama 70 valandų.

9. Socialinei-pilietinei veiklai skirtos valandos nėra įskaičiuojamas į mokinio mokymosi krūvį, tai laisvu nuo pamokų metu vykdoma veikla, kuri gali būti atliekama ir mokinių atostogų metu.

10. Socialinė-pilietinė veikla yra mokinio laisvai pasirenkama. Per mokslo metus privaloma pasirinkti veiklas ne mažiau kaip iš dviejų skirtingų veiklos krypčių (žr. punktą 7).

11. Socialinę-pilietinę veiklą mokiniai gali atlikti individualiai arba grupėmis, bendradarbiaujant su savivaldos institucijomis, visuomeninėmis ar kitomis organizacijomis, asociacijomis ir kt.

12. Socialinę-pilietinę veiklą mokiniai fiksuoja šios veiklos apskaitos (1 priedas), planavimo ir refleksijos lapuose (2 priedas).

13. Atliktos veiklos įrodymus (pvz., veiklą patvirtinančius dokumentus, nuotraukas) ir refleksijas mokiniai kaupia socialinės-pilietinės veiklos aplanke, kuris gali būti pildomas tinklaraštyje arba tekstiniame dokumente. Veiklos aplanko formą mokslo metų pradžioje mokiniai suderina su klasės auklėtoju.

14. Mokinių pareigos atliekant socialinę-pilietinę veiklą:

14.1. parengti planą dėl galimos socialinės-pilietinės veiklos pobūdžio ir turinio;

14.2. aptarti savo pasiūlytas veiklas ir užduotis su klasės auklėtoju;

14.3. atsakingai vykdyti suplanuotas užduotis;

14.4. apmąstyti savo patirtį ir prireikus koreguoti socialinės-pilietinės veiklos pobūdį, užduotis ir kt.;

14.5. kaupti savo socialinės-pilietinės veiklos įrodymus;

14.6. dalyvauti ugdomuosiuose pokalbiuose su klasės auklėtoju, pateikti socialinės-pilietinės veiklos reikiamus įrodymus ir refleksiją apie atliktas veiklas raštu;

14.7. kilus nenumatytoms aplinkybėms, koreguoti, perplanuoti savo socialinę-pilietinę veiklą.

15. Klasės auklėtojas ne mažiau vieną kartą per pusmetį su mokiniais aptaria jų vykdomą socialinę-pilietinę veiklą.

16. Klasės auklėtojo (atsakingo už socialinės-pilietinės veiklos koordinavimą) pareigos:

16.1. paaiškinti socialinės-pilietinės veiklos prasmę, reikalavimus, pateikti gerųjų socialinės-pilietinės veiklos atlikimo pavyzdžių;

16.2. padėti mokiniams pasirinkti socialines-pilietines veiklas ir suprasti, kaip jų patirtis jas atliekant prisidės prie mokinių asmeninio augimo; pateikti rekomendacinio pobūdžio socialinių-pilietinių veiklų sąrašą; padėti mokiniams pasirengti savo socialinės-pilietinės veiklos planus;

16.3. organizuoti konsultacijas, pagal galimybes stebėti, kaip mokiniams sekasi atlikti nusimatytas užduotis. Pastebėjus, kad mokiniams kyla sunkumų, kviesti mokinius pokalbiui ir teikti reikiamą pagalbą. Jei socialinė-pilietinė veikla atliekama už gimnazijos ribų, palaikyti ryšį su organizacijų atstovais;

16.4. teikti grįžtamąjį ryšį mokiniui ir jo tėvams (globėjams, rūpintojams) apie socialinės-pilietinės veiklos rezultatus;

16.5. ugdymo laikotarpio pabaigoje patikrinti, kad būtų įvykdytas minimalus socialinės-pilietinės veiklos reikalavimas, apibendrinti mokinių patirtis ugdomųjų pokalbių metu arba gavus jų veiklos apskaitą ir refleksijas raštu bei vertinti mokinio įvykdytas užduotis ir refleksiją.

17. Pirmojo pusmečio metu 5-8, Ig ir IIg klasių mokiniams rekomenduojama atlikti ne mažiau kaip pusę numatytų socialinės-pilietinės veiklos valandų (žr. punktą 8). Jei per pirmąjį pusmetį mokiny neatlieka šios veiklos, antrame pusmetyje mokiniui leidžiama intensyviai veiklą ir atlikti likusias privalomas valandas. Vidurinio ugdymo programos mokiniams (IIIg klasėje) pusę socialinei veiklai skirtų valandų rekomenduojama atlikti iki mokslo metų pabaigos, kitą pusę iki IVg klasės I pusmečio pabaigos.

18. Socialinės pilietinės veiklos vertinimo rezultatas vertinamas įrašu „įskaityta“ / „neįskaityta“ remiantis įrašais socialinės-pilietinės veiklos apskaitos lapuose ir refleksijomis.

19. Mokiniams, pateikusiems pažymėjimą, patvirtinantį savanorio atliktą savanorišką tarnybą pagal Jaunimo savanoriškos tarnybos organizavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2018 m. birželio 22 d. įsakymu Nr. A1-317 „Dėl Jaunimo

savanoriškos tarnybos organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, įskaitoma socialinė-pilietinė veikla.

20. II pusmečio pabaigoje įvertinimai fiksuojami elektroniniame dienyne, nurodant veikloms įgyvendinti panaudotą valandų skaičių. Veiklos apskaitą ir vertinimą vykdo klasių auklėtojai.

21. Mokiniui, negavusiam metinio įskaityto socialinės-pilietinės veiklos įvertinimo, skiriama papildomo laiko jai atlikti. Mokinių socialinės-pilietinės veiklos atlikimo klausimai svarstomi mokytojų taryboje.

22. Užpildytus socialinės-pilietinės veiklos apskaitos, planavimo ir refleksijos lapus saugo klasės auklėtojas.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

23. Klasių auklėtojai mokslo metų pradžioje mokinius pasirašytinai supažindina su socialinės pilietinės veiklos organizavimo ir vykdymo tvarka gimnazijoje.

24. Socialinės-pilietinės veiklos priežiūrą vykdo direktoriaus pavaduotojas ugdymui.

25. IIg ir IVg klasės mokinys tik atlikęs socialinę-pilietinę veiklą yra laikomas baigusių pagrindinio arba vidurinio ugdymo programą.

26. Socialinės-pilietinės veiklos organizavimo tvarka esant būtinybei bendru sutarimu gali būti peržiūrima ir koreguojama.

Mokinio vardas ir pavardė _____ Klasė _____

SOCIALINĖS-PILIETINĖS VEIKLOS PLANAVIMAS/UŽDAVINIAI¹

1 _____
2 _____
3 _____
4 _____

SOCIALINĖS-PILIETINĖS VEIKLOS REFLEKSIJA Veiklos pavadinimas (pildoma kiekvienai veiklai atskirai)

Veiklos atlikimo data _____ Valandų skaičius _____

Veiklos refleksija²

Veiklos pavadinimas _____

Veiklos atlikimo data _____ Valandų skaičius _____

Veiklos refleksija²

Atsakingo už atliktą veiklą asmens kontaktiniai duomenys ir(ar) veiklą patvirtinantis dokumentas.

¹ Socialinė-pilietinė veikla planuojama/numatomi uždaviniai einamųjų mokslo metų pradžioje. ² Refleksijos klausimai:

Ką dariau?

Kaip man pasisekė?

Ko išmokau?

Kokius įgūdžius patobulinau?

Ką man tai reiškia?

Ką ketinu daryti toliau (ar kitaip)?